

L'Herreu

CONFERÈNCIA SETMANAL

El diari *L'Imparcial* de Madrid, té una verdadera obsessió en combatre tot lo que tendeix a l'engrandiment de Catalunya. Es el periòdic que més s'ha oposat a que triomfessin els nostres ideals i el que sent més odi per tot lo català. Si prevalgués el criteri dels homes que inspiren les campanyes que sovint emprén contra el catalanisme, i tinguessin prou poder per a posar en pràctica els seus desitjos, ens privarien de parlar en català i titllarien de separatista an el que s'atrevis a fer onejar una bandera catalana.

Els senyors de *L'Imparcial* tenen una mentalitat pobríssima, doncs de lo contrari no's pot comprendre que s'enfurismen i sortin de pollaguera, cada vegada que Catalunya, sentint-se prou forta per a administrar els seus cabals, demana i exigeix del centralisme un xic més de llibertat per a desenrotllar les seves iniciatives.

Còm podeu indignar-vos, *eminentes* escriptors de *L'Imparcial*, si precisament el projecte de Mancomunitat catalana, que tant temeu, significa que Catalunya vol viure i té desitjos de progrés i de llibertat?

Us espanta i us inspira recels la nostra vitalitat? No n'esteu orgullosos i no us maravella, de que hi hagin tants catalans que sense la protecció oficial ni el bombo de la premsa del trust, sien una glòria per a Catalunya i per a Espanya?

Perque treballem i fundem escoles i Biblioteques públiques, i intentem assimilar-nos les idealitats de les civilitzacions més fortes que la nostra, sense deixar per ço d'ésser catalans i d'abdicar de la nostra naturalesa, ens motejeu injustament, fent-nos passar per separatistes per a que'ls espanyols de bona fè ens avorreixin i'ns barrin el pas.

Què voleu que fem, hipòcrites espanyolistes, faritzeus que fingiu escandalitzar-vos de lo que deuriem alabar, per a captar-nos les vostres simpaties.

Ah! vosaltres lo que voldríeu és que'ls catalans reneguéssim de Catalunya, que fóssim indiferents, que quan apareixés un decret a la *Gaceta* amb el deliberat propòsit de logar introduir els notaris castellans a Catalunya, diguéssim llevant-nos el barret: moltes mercès, senyor ministre, vosté vol la nostra felicitat; faci, faci, que ja ho veiem que ho fa pel nostre bé.

Però com protestem cada vegada que un ministre intenta fer regir una llei que'ns perjudica, i no tolerem que's faci escarni de la nos-

tra llengua, que estimem per damunt de totes les coses, perque és el nostre verb i la nostra ànima, ni de les nostres tradicions, ni de la nostra historia, que té pàgines glorioses com les pugui tenir el poble més gran de la terra, no'ns volen considerar com bons espanyols.

Oh! i la penetració que tenen els *hidalgos* que escriuen a *L'Imparcial*! Quina sabiduria i quina clarividencia! En el magnific discurs que pronuncià el mestre de tots en catalanisme, el dia que fou elegit president de la Mancomunitat, no n'hi veuen poca de malícia. Com que ells estàn acostumats a una política de baixes i d'intrigues, es creuen que en la política catalana passa lo mateix que en la política madrilenya. Regoneixen que l'il·lustre Prat de la Riba té talent (carambes quina penetració), però volen fer creure que obra de mala fè, i que's proposa ensenyorir-se de tot Catalunya.

Ja ho crec; i a tant el pam que se la vol vendre!... Pobres senyors, ells que'ns motegen de *mercanchifles*, tot els hi sembla que és un negoci.

Deu ens en guard que féssim cas de les seves censures. Sortosament Catalunya va progressant, sense fer cas dels seus lladrucs, ni de les seves injurries. Els insults segons de quins llavis surten no ofenen; i la calúnnia és com l'aigua, si no troba pols no faça. Abans les seves virulentes diatribes ens indignaven, avui ens fan riure.

Mal els pesi, és un fet la Mancomunitat catalana, i en Prat de la Riba, l'home més eminent de Catalunya i la mentalitat més forta que tenim, el seu president. Avui, degut al patriotisme de tots els catalans, seria injust no regoneixer-ho, s'ha lograt que puguin mancomunar-se les Diputacions catalanes; demà amb el mateix esforç i amb el mateix entusiasme, lograrem l'autonomia dels municipis i la de la nostra Universitat.

Sense crits, sense estridències, sense apassionaments, hem de logar reconstituir la nostra personalitat, donant a Catalunya lo que li manca per a ésser gran i poderosa.

Es inútil que la premsa de Madrid intenti fer creure al reste d'Espanya, que som separatistes i mals espanyols, i que posin en dubte el nostre patriotisme, perque no lograràn fer-nos canviar de ruta.

Llàstima que la primera assemblea constituïent de la Mancomunitat, no hagués tingut lloc el dia de la festa de Sant Jordi. Hauria sigut una data memorable en la historia de Catalunya.

El dia de Sant Jordi, l'aire està embaumat pel perfum de roses, que semblen més gemades i més oloroses que les que floreixen durant l'any. Fins el cel de nostra patria sembla més blau, l'el sol té una claror més dolça. Oh si, s'haurien d'haver agermanat la festa de nostre sant patró, i la festa de les Mancomunitats, perque festa fou per Catalunya, i ben gloriosa; el dia que s'uniren les quatre Diputacions catalanes, proclamant l'unitat espiritual de la terra catalana.

Bé es veritat que estem en el segle de l'indiferència, de l'escepticisme i de les puerilitats, però com tenim fé en la nostra raça, creiem que a no trigar gaire arriarem al cimall de les nostres aspiracions.

Lo que hem de procurar es evitar les murmuracions i les crítiques apassionades, que fan mal ocasionen i han ocasionat a Catalunya. Hem de tenir fe i confiança amb els homes que'ns representen i treballen per a que s'en un fet els ideals que perseguim, i no hem de

deixar-nos dominar per les passions i enveges. Com més prestigi tinguin els nostres polítics, més fàcil els serà obtenir dels governs centralistes, les concessions que Catalunya demana i desitja.

No volem significar amb lo dit que som partidaris de l'adulació i l'hipocresia, però creiem que hi surtiríem guanyant si no hi haguessin tants catalans que respecte als assumptes polítics, diuen lo que saben, i no saben lo que diuen.

CIVERETTA.

DE COP I VOLTA

Si'l Comte Borrell tornés i lo que era sigués ara, veuria que més que mai convindria, sens tardança, baixés Sant Jordi del Cel a combatre altra vegada an els alarbs que aquí hi han que són de mala nissaga, tant o més que'ls d'aquells temps, perquè tenen a la Patria en perill constant, etern; en una continua alarma; amb l'ai al còs dia i nit, posant damunt l'amenaça d'afentar contra'l treball amb alguna vaga o altra promoguda amb segons fins (fins polítics de camama explotats per els Patrons (?)... patrons aranyes que campen a l'espall dels obrers que hi posen sa gran confiança per sentir-los al mitin; (ai mal-tinc, que deia l'avia).

Contra aqueixos serrains que a ciutat i a fora maten la tranquil·litat, la pau de la terra catalana;

contra'ls Patrons esmentats aranyes que en terra clamen la guerra al règim actual, i als infelissos embarquen... pel qui és patró-aranya, doncs, Sant Jordi mata l'aranya!

Si'l Comte Borrell tornés i lo que era sigués ara, i contemplés la ciutat a mans dels alarbs deixada fent-la servir de baluart de vils passions la brivalla, fomentant odís arreu entre germans dintre casa, fins renegant molts traidors, per ambició, de la Patria... com exclamaría irat! —Deu de Deu! Sant Jordi'm valga! I és aquesta la que fou noble ciutat destinada per sa historia, per sos fets, a ser-ne espill, model, pauta de les ciutats capitais modernes més avençades?

Sant Jordi gloriós! Socors! De la celestial estada baixeu no més cinc minuts (ja que Vos feu feina llarga

ben complerta en ben curt temps); baixeu amb la vostra llança i enfileu a aqueixos dracs de l'avenç, d'una vegada, perquè no fassin més pò en la seva triomfal marxa al destí Dels pobles grans que no volen fer marrada, que dressera volen fer cap al cim de la muntanya de vera emancipació que és la muntanya més alta... Baixeu Sant Jordi altre cop, que aquí més que abans feu falta!

**

Si aquella data gloriosa d'haver dat forma i estat amb solemnitat deguda a la Mancomunitat, arriba per sòrt a escaure's també al dia 25, amb un mateix tret hauríem mort dos ocells, com qui res: Commemorà'l Sant Patró de Catalunya aqueix dia i celebrà'l primer pas a la Santa Autonomia.

Per cert que'ls diaris d'allà de la Vila i Cort dediquen uns requiebros tant llampants a nostra nova Pubilla, i que són tant rebuscats, poca-soltes i amb malícia, que'l repertori agotat deixaren aqueixos dies.

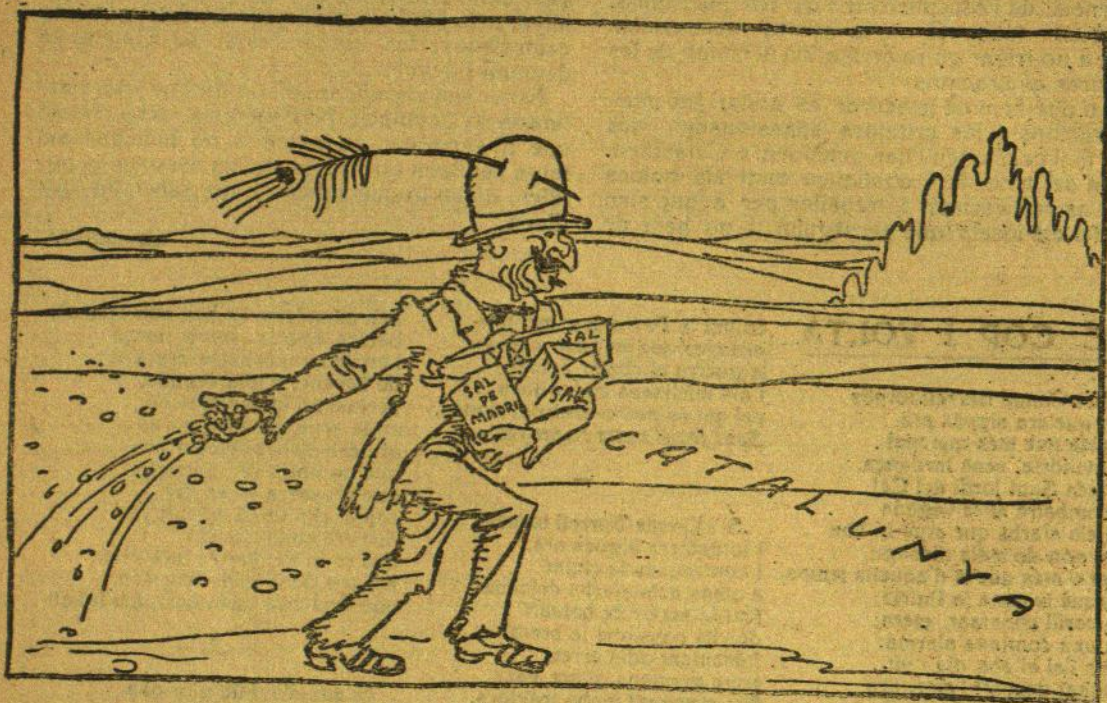
Que Deu els fassi ben bons als anti-mancomunistes i'ls perdoni l'odi seu a la nostra Patria chical! Que com més insultaran la Mancomunitat digna, més arrelada estara i ses arrels faràn via lligant les altres regions per a dals'hi nova vida que és la vida regional matant a la centralista.

PEPET DEL CARRIL.

—Si Sant Jordi mata l'aranya, be puc jo matar el cuc.

UN MIRACLE DE SANT JORDI

D. Pelayo prou es va afanyar a sembrar sal

Sant Jordi Patró de Catalunya

En els aires del dia de Sant Jordi, hi ha olor de roses i amor de pàtria. I encara que al mercat i al jardí hi hagi també flors d'altra mena, i encara que tots els dies aimem prou a Catalunya, el dia de Sant Jordi fa una olor, com cap altre, de pàtria i roses.

Es una olor viva i una amor viva. Els altres dies de primavera tenen roses; però el de Sant Jordi sembla tot ell fet de roses, i les cullim del jardí o les prenem a mercat com una prometença; les portem a la mà amb una misteriosa alegria, i, passant, les mostrem tots joiosos, assalutant-nos els uns als altres amb un mig riure d'iniciats en la festa formosa.

I és igualment amb l'amor a Catalunya, que'n brilla als ulls i al front en tal diada; que sembla que duguem a Catalunya encesa a dintre'l pit. La terra de que és fet el nostre cos i la història de que és feta la nostra ànima, sembla que aquell dia bullin de nou com el mort després d'un llarg repós; i que tot l'agre de la nostra terra i els fets dels nostres avis ens resucitin en les entranyes i ens inondin en tanta manera, que arribem fins a sentir un gust de terra catalana en la boca i una arrel d'heroisme català en l'esperit.

Cada un de nosaltres va com un munt de terra catalana que caminés i amb una arrencada d'esperit català, adelerat cap a l'altura; així és que tots ens trobem tant germans, perquè Catalunya és viva en tots nosaltres. Ens estimem amb aquella amor mateixa de la terra i de la història, perquè nosaltres mateixos som llavors història i terra; terra que camina, història viva i l'amor que tot ho mou.

¿I per què tot això en el dia de Sant Jordi? ¿Per què l'feren patró de Catalunya an aquest Sant? Quan un poble pren per patró a un heroe, és que vol reviure constantment la seva heroicitat. Pendre patró vol dir posar-se davant dels ulls una heroica imatge d'allò que volem que sia la nostra vida, per no apartar-ne mai més la vista, per no defallir al seguir l'exemple, adequat a lo que l'temps demana.

En això d'escullir patró, hi ha una esma de l'acció del poble, que, des del fons lluminós de la seva inconsciència, endevina la mena d'energia que li cal imitar per a realitzar la seva missió enlairadora, i té un pressentiment de la seva aptitud per fer aquella imitació constant.

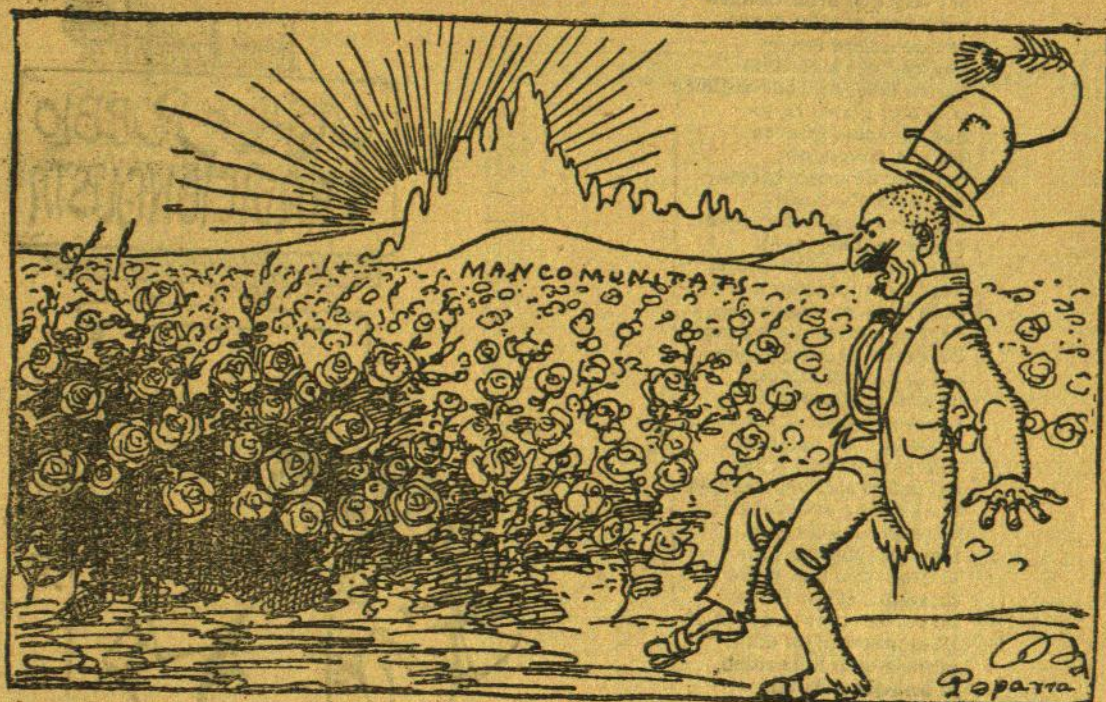
Heus aquí, doncs, a Sant Jordi tot vestit de blanc: això vol dir que, abans de tot, Catalunya ha de vestir-se de puresa.

¿Veieu la espasa com brilla? Doncs vol dir que Catalunya ha d'anar sempre armada d'algun ideal fort i lluminós que enlluerni an els monstres abans de ferir-los.

¿I el veieu al monstre amb el qui Sant Jordi batalla? Catalunya ha de combatre i ha de vencer tota lletgesa devoradora que trobi en el seu camí, deslliurant-se, per la força d'una gran fè, de l'es pant que'l monstre causa; que li dona aliment. ¿No veieu també la princesa redimida pel Sant? Catalunya ha de salvar a tota bellesa que tremola davant de la monstruositat, a tota puresa que's rendiria a ésser devorada per la impuresa, a tot lo bó que plora impotent davant del mal que brama amb la força de la injustícia. I després, ha de seguir severament el seu camí envers l'altura, disposant-se a repetir la mateixa proesa sempre que convinga.

No n'hi ha prou d'alegrar-se amb la festa i la diada: cal fer-ne reviure tot el sentit. Aquesta llum sobrenatural que'n veiem damunt del front en aquell dia; la mitja rialla que's fem de germà a germà; el

UN MIRACLE DE SANT JORDI

La cullita ha sigut de roses

rastre d'olor que deixa, en l'espai, al passar, el pom de roses que portem, són el rastre que deixà en el temps una lluita heroica i santa. Si nosaltres volem que el rastre duri sempre, ens cal renovar a cada moment la lluita i la victòria. Que hi hagi puresa constant en les nostres vestidures, resplandor en les nostres armes, alé d'amor en el nostre pit i sempre una mitja rialla de fè serena en la nostra lluita més encesa.

Aixís ha d'ésser sempre la victòria d'aquesta terra catalana, que és el nostre cos, i la d'aquest esperit català, en el que viuen encara gloriósament els nostres pares i pel que viurem nosaltres en la gloria dels nostres fills.

JOAN MARAGALL.

Fantasia jordiana

Quin somni qu'he tingut
aquesta nit passada;
m'ha omplert de goig el cor,
m'ha omplert de joia l'ànima!
He vist un jovincel
de fulgurant mirada
que ardit i vigorós
un poltro cavalcava,

un poltro blanc de neu,
de neu de la muntanya.
Portava al braç esquer
una rodella magna,
creu roja té l'escut
damunt d'un camp de plata.
En la mà dreta, ferm,
empunya llarga llança,
brillant al bes del sol
el ferro que la capsa.

Vejent-lo a mí arribar
ll deia eixes paraules:
—Perquè, gentil minyó,
veniu amb tantes armes,
si en vostre front rosat
ni un brí d'odi s'amaga,
si en vostres ulls d'estel
hi brilla un auba clara,
si en vostre cor encés
no més l'amor fa estada,
i vos encercla el cap
una auriola santa?
—L'amor me fa balzar
de mà celest morada;
un monstre paorós,
un drac qui fa basarda
avui ha de engorjar
per ser-ne sa becada
la nina més gentil,
la flor d'aquexes prades.
En nom de Deu hi vaig
a entrà amb ell en batalla;
si'm dona força al braç
li haig d'enforçar ma llança
de dret a dret al cor
fent-lo a mos peus ajaure.
Séguini-lo d'un troç lluny

Ja'l veig que ardit cavalca
vers a un pregón avenc
cau de la fera brava.
Del trau del fosc abim
surten dos raigs que esglaien
com dos glavis de foc
que del catau gitaven
els ulls enverinats
del drac de negre escata.
Ja'l repta el cavaller,
ja'l monstre s'hi encarava,
si l'un escomet brau
més brau escomet l'altre,
si l'un fent brillejar
el ferro de sa llança
l'altre ensenyant les dents
i'ls garfis de ses grapes,
si l'un llençant udols
de fera acorralada,
l'altre invocant socors
al Deu de les batalles.

Ja s'ou un fort renill,
del poltro els remes sagnaven;
si és destre el cavaller
els esperons li clava,
i en la escomesa ferm,
al drac obre una nafra
deixant-li el cor partit
de part en part la llança.
El monstre fa un udol,
perneja amb folla ràbia,
el brillejar dels ulls

—No val la pena que fassi servir la llança per
matar-los; amb el peu puc esclafar-los

—Carat, cuántes *casas del pueblo* hi ha?
—No'n fassis cas. Quan convingui ja's *mancomunarán*.

com foc-follets s'apaguen
i en un bassal de sang
la fera's revolcava
morint al cap de poc
amb un bufec qu'esglaià.

Sant Jordi, el brau patró
de nostra amada patria,
tornava victoriós
a sa capella Santa
del gòtic, ric, palau
que Barcelona guarda,
on la Generalitat
hi serva hermosa estada
Entrant pel pati alrós,
pujava per la escala,
tot degotant de sang
del poltre i de la llança.
Allí on queia un rubí
de pòrpora o de grana
hermosa rosa al punt
flairant, s'esbadellava,
quedant el clos guarnit
de cèliques garlandes.
Per xò quan vé cada any

la solemniàl diada
de festejà al gloriós
Sant Jordi, que el cor aima,
per n'ar-lo a visitar
a sa capella santa,
vos robarà els sentits
la ubriagadora flaire
de roses esclafants,
jardí que Abril transplanta
fent un verger joliu
del pati i de la escala
d'aquells ruixims de sang
fent grata recordança.

CABALER.

* * *

Primer pas

Per Catalunya, la Mancomunitat és quelcom més que una llei; és el reconeixement del dret dels pobles lliures a governar-se per ells mateixos; és la primera concessió dels que, vulguis no vulguis, l'han obligat a sotmetre's a la seva tutela.

Es una manifestació clara de lo que diu en Prat de la Riba en son llibre d'or «La Nacionalitat Catalana»: «així mateix per als pobles, l'hivern no és la mort; sino la gestació d'una nova vida».

I no és que indiqui aquesta nova vida la reforma en si mateixa, sino lo que la reforma significa. Els esforços suprems al retornar a la vida, concretats, per ara, en la Mancomunitat, proven que'ls dos segles d'ensupiment del nostre Poble no han sigut d'agonia, sino de descans, de renovació de forces.

Aquells destralers den Felip V, de que'ns parla el llibre, que feren llenya de les nostres institucions polítiques, esdevingudes membres fets, paralizats; aquells destralers, tot volent arrebaçar de la terra l'arbre de la nostra nacionalitat no feren més que podar-lo, deixant-lo amb les arrels ben vives, malgrat seu, i en estat de potencia per a tornar a brotar més vigorós que mai quan tornés la seva primavera.

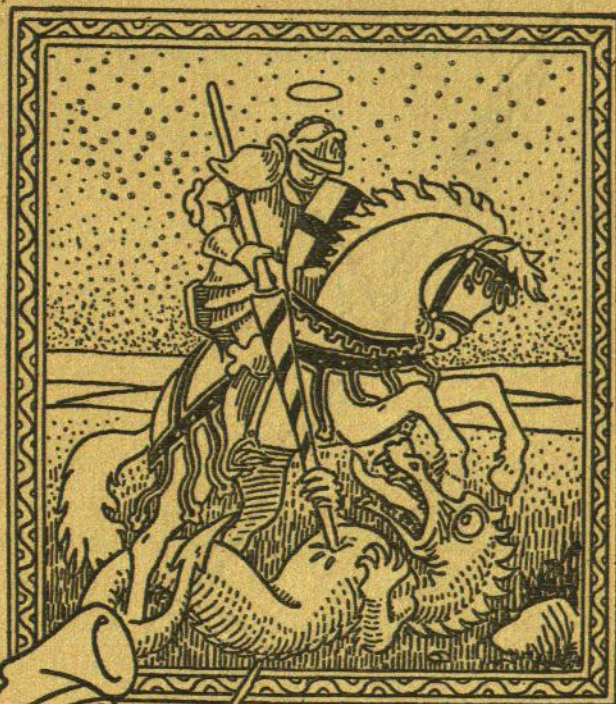
La Mancomunitat, bo i esperant una obra més completa, ha d'informar la vida de la nostra raça en tots els seus aspectes. Totes les necessitats col·lectives rebràn una alenada de rejuveniment.

La ensenyança, per exemple, té dret a esperar moltíssim d'aquest organisme. L'esforç individual que avui fa falta per a sapiguer lo més rudimentari de la nostra Terra i lo que amb ella es relaciona, no dubteu que disminuirà moltíssim al regularitzar-se els serveis que ha de prestar i al concedir-se-li les delegacions.

Aquest ha de ser un dels principals cuidados de la Mancomunitat. Perqué, no és vergonyós que tenint una llengua pròpia ben perfecta, que usem constantment en les relacions amb els nostres germans, tinguem que emprar-ne una altra quan les distancies ens separen i no més podem comunicar-nos per medi del llenguatge escrit?

I fins en les assignatures generals; creieu que és molt fàcil, sobre tot per als infants, estudiar-les a

ENDEVINALLA

—En què s'assemblen Sant Jordi i el requeté?

(La solució a la pàgina següent)

travers d'una llengua que moltes vegades no coneixen poc ni molt?

Es clar que'l castellà—no com a idioma oficial d'Espanya, que això té un valor molt relatiu—sinó com a llengua veïna i molt estesa ha de ser estudiada amb tota cura; però què dirien si per a aprendre el francès s'obligués a estudiar an aquesta idioma la geografia, la doctrina, etc.? I més quan, com ara, està fet amb un total abandó de la pròpia llengua.

I d'Historia de Catalunya? Quants homes, amb carrera i tot, no'n sabrien un borrall si no's prenguessin la molestia d'estudiar-la des dels seus fonaments! Es clar; en les escoles, instituts i universitats no més s'hi aprèn la part que té més relació amb els fets de la de Castella.

Ja no parlem de literatura catalana i demés arts de la Terra! Sense l'esforç de la Diputació i de l'Institut d'Estudis Catalans no s'hauria fet res en aquest sentit; l'estat no's gastaria un cèntim per a que coses de tanta importància arribessin al nostre coneixement.

SOLUCIÓ de la endevinalla de la pàgina anterior.

—En que tots dos tenen llansa.

I pensem que aquelles notables millores que la Mancomunitat pot aportar a la ensenyança, pot també aportar-les als demés ordres de la vida nacional. D'una manera semblant sentiràn la seva influència els demés serveis que se li deleguin, serveis, tots, de capital importància per a Catalunya tota.

Ja veieu, doncs, com sent la Mancomunitat en sí una concessió migrada a les nostres aspiracions nacionalistes, té una importància significativa i fins utilitària immensa. Per ella veiem reintegrada la unitat de la part més essencial de l'antiga nacionalitat. Es una esperança per a que poguem donar-nos més tard les mans totes les regions amb que ens lliguin raons ètniques o be històriques.

Es, además, la Mancomunitat el primer pas vers l'autonomia, la prova primera d'autogovern després de molts anys d'estar retrets dels negocis públics.

Te, doncs, la nova llei una gran força en son esperit lo mateix teòric que utilitari.

Que Sant Jordi guifí els passos dels diputats de aquestes noves Corts Catalanes i que en son estat

de transició a institucions polítiques més perfectes donguin gloria i profit a Catalunya!

L'HEREU ESCAMPA.

REGIDORENQUES

No'l detura la blancó
que ja du damunt la teula,
si en política és un neula,
no ho és menys en religió,
Ell no sab de cap prodigi
de la vida espiritual,
ni ha trobat mai un vestigi
de llur ànima immortal,
mes té això com un prestigi
de sa vida intel·lectual,
tant se val!
i li plau més que un litigi
de materia contractual.

¡Pobre vell que fas tintines
mossegant entre l'herbel,
i allà on trobes les matzines
no li saba veurer el remeil
¡Ex amic d'en Corominas,
antic mestre d'en Layret,
que no sents calor ni fret
quan repasses les doctrines
de Jesús de Nazaret;
amb la ploma de plomalla,
de la qua d'un indiot
d'un recó de Matagalls,
has firmat, sense enfarfalls,
la defensa del ninot,
d'aquell Judas Iscariot!
¡Pobre Jan Vidal i Valls!

PEP DE L'OLI.

Protesta

L'HEREU protesta de la prohibició del senyor Governador de la manifestació amb que el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, volia acompanyar llur bandera a son nou estatge social.

Aquesta digníssima entitat, que és orgull i gloria de Barcelona, no li ha merescut a la primera autoritat civil, més respecte que un club qualsevol.

ho sentim pel senyor Governador mateix, que cada dia està a menys alçada en son comés. Barcelona li ve gran.

GOIGS festius a llaor del gloriós cavaller SANT JORDI are de bell nou dictats amb motiu de la Mancomunitat Catalana

En terres de Capadocia
nasquereu en temps antic
i amb bolquers de fil d'Escocia
vos bolcaren com a ric,
puix vostra carn no sofria
del fil retort el torment.
Patró, etc.

De petit ja demostrareu
vostra ferma vocació
i mentres menut, jugareu
amb cavallets de cartró.
La llança os dava alegria,
el sabre os feia content.
Patró, etc.

Essent molt jove us armaren
desseguida cavaller,
les armes que vos donaren
eren del millor acer.
El poltre que vos conduïa
deixava endarrera el vent.
Patró, etc.

Per a deslliurà una nina
plena d'esglai i mareig
per inspiració divina
vos llençareu al torneig,
contra d'un drac que volia
menjar-se-la en un moment.
Patró,

La fera a vostra escames
morí fent un fort ruïet,
quedant més seca i malmesa
que la esquerra... d'en Peret.
La nina, qui tant sofria,
no'n tingué poc de content!
Patró, etc.

Cavaller i Sant alhora,
tot lloant vostre braó,
Catalunya encisadora
vos aclama per Patró.
Concirosa vos envia
aquest clam incesantment:
Patró, etc.

Catalunya està voltada
no d'un drac, sino de molts,
pels enemics bescantada
no més té penes i dols.
Retorneu-li la alegria,
escurseuli son torment.
Patró, etc.

Sols té la rialla franca
i amb goig a voltes presum
amb el Drac de Vilafranca
i de Berga la Patum.
D'altres dracs ella voldria
i de patums fé escarment.
Patró, etc.

Hi ha qui vostre nom ne porta
i encar que'l criden no ho ou,
de tant estirar-li forta
tota l'orella li cou.
Tant horrible tiranta,
no'l deixa ni un sol moment.
Patró, etc.

Vos que l'aranya farrenya
occireu noble i lleal,
baixeu, si no teniu feina
a la Casa Comunal.
Allí a dotzenes ne cria
el gòtic Saló de Cent.
Patró, etc.

Mes, baixeu amb vostra espasa
si bona feina heu de fé,
que si hi ha llança a la Casa
no vos servirà de ré.
Vostra mà no la voldria
puix que tot ho té dolent.
Patró, etc.

Tota aquesta colla infecte
d'empleadets que aquí hi ha,
que motejen de dialecte
nostre idioma català
i que la meseta envia
per contentar-los la dent.
Patró, etc.

De vostres medalles fines
les que a mi me fan més grat
són les lliures esterlines
quí porten vostre retrat.
¡Bon Deu com les besaria
si'n tingués a bastament!
Patró, etc.

Catalunya, vostra aimada,
just suara heu llivertat
donant-li la desitjada,
forta Mancomunitat.
Doneu-li la Autonomia
que vos demana clement.
Patró, etc.

TORNADA
Puix Catalunya os confia
el lloc més preeminent.
Patró de cavalleria
llanceu de la patria mia
tot lo corcat i dolent.

Havent perdut l'oremus, no ens es possible transcriure-lo, com fora de llei.

CABALER — 1914

SPORTS

DE LA COSSA

Més del Middlesex...

Amb tanta gent com en el primer dia va jugar-se el segon partit entre'l Barcelona i 'ls Middlesex Wanderers.

En l'equip de casa deixà de jugar l'Alcántara i l'Amecha, fent-ho en son lloc En Morales i 'l Barba, defensa del segon equip.

Començà més ensopidot que'l primer, pero acabà essent un match esplèndid, bo i de profit pel Barcelona que sapigué batre als anglesos per 5 tantos a 1. Un estimat periodista afirmava que hi havia convina.

Jo no sé si existeixen pactes i condicions, però

us diré, que'ls Wanderers, varen perdre dos schoots dels bons i l'equip nostre va deixar-se escapar altres oportunitats que sols la desgracia, sigué causa de que no féssim més goals. Havfa que veure la brillant manera en que jugà el Barcelona. Fins en Massana va jugar bé, que ja és estrany!

El tercer partit, tenia de ferse'l dijous i per a anar als toros és jugà'l divendres, amb satisfacció d'una i descontent dels altres.

L'equip oposat als anglesos, sigué anomenat d'espanyols, no del Barcelona, encare que llusen els colors d'aquest. Els organitzadors reforçaren el team amb en Gibert, Massana (S) i Sampero, trió del Real, lo que ve a demostrar-nos una volta més l'estat *pllistic* fut-bulero, i d'aquells que's diuen directors de nostres primeres entitats.

Molt vent i poca cosa bona; vetaquí l'impressió del partit. Tornarem a guanyar mercès a dos goals fets per l'Alcántara i en Bau, contra un dels britànics.

Segons els de la convina, havíem de perdre. Planxal

I va la bona, que fou jugada'l diumenge últim.

Els Middlesex reforçaren l'equip amb el gran Pomés: n'obstant i això, tornaren a perdre per 2 goals a 0.

Sigué bastant ensopit.

En Bru's defengué com un home, davant els estrangers que la gana de fer goals els ofegava.

Hem de fer constar amb plena satisfacció nostra que l'Amecha el coloso defensa, estigué com en sos millors dies de sa vida deportiva.

Ai amic meu, quan anyorava veure't aquell gran back.

DE MAR I DE TERRA

De mar i de terra, que equival a dir, Club de Mar i camp Barcino F C, tot del Centre Autonomista de D. del C. i de l'I.

A les 8 matí. Grans eliminatories de canots a un rem i patró, a fer 1000 metres, un viratge.

Fet a palletes l'ordre de sortida, el jurat s'instalà en la fragata d'En Piera i en Durban continuà l'audiència *pitesca*. Que quin pito hi tocava? Feia de jutje de sortida, home.

Corre l'un, corre l'altre. En Lavilla queda últim; el timoner li deia *estira fort. Par-dó*, no puc més. Els germans Travería, quedaren tercers, i segons en Berenguer i en Sarzaneda.

Qui quedà primer? Poseu-vos contents: l'immortal Santamaría assentat i ficant el cap: sota'ls bancs, mentres en Roscalleja, estirava com un lladre. A l'arribar als 500 metres portaven molta ventatja, essent aixís, que al tornar hi varen fer el cigarro. Temps, 8 m. 20 s. 3/5.

Que no l'hi faràs rebaixa al Rosca, si vol fer-se un trajo?

A les deu se va issar el *gallèrdet*, insígnia del Club de

A LA PORTA DE LA CASA GRAN

—Escolteu, guardia; Que no'n venen de flors aquí?

—Aquí no més venen empleos.

Mar i després és botà el yo' Hel·lènic, tripulat pel capità Durban, (un duro qui trenca'l pedai, en Baucis, Chacon, Noelle Campos.

Molt entusiasme, molta gent. Rés; ún èxit, tal com sona.

El Baucis s'esclamava que fer-lo aixecar a les 10, és molt aviat. Xóquila, conformes.

Segona part. camp d'esports Barçino F. C.

Gran meitat de partit amb equips de barreja, entre jugadors de totes menes i maneres i categories. 1 a 0 favor uniformats.

Proves atlètiques,

En Clarós guanya'l primer del disc, amb una llançada olímpica. L'Erra, guanya'ls 1.500 metres. L'Erra l'Erra—deia ún—no home no, que no ho veu que arriba primer. En Rigol empata en els salts d'alçada amb l'artiller Mas i'n la peritga amb l'inciclopèdic atleta Clarós.

Segona meitat de foot-ball. Els blancs fan un goal que'l porter contrari atribueix a una pedreta que li feia nosa (?) i s'acabà.

I això també.

DE la A. de L. T. de C.

S'ha acabat el XII Concurs Internacional de Lawn-Tennis, amb un èxit brillant en tots sentit, fins l'ingrés metàlic.

El noi de nostre alcalde, en Josepet Sagnier, ha sabut desempellerar-se de tothom i avui és Campió Nacional. Bravo jove, sempre avant.

En la final d'homes individuals, Campeonato Barcelona, en Roberto Kleinschrot, fa'l pavero i guanya Decugis per W. O.

En Decugis-Kleinschrot, trionfen en les parelles homes.

La E. Ryan, que'n sab un rengle, conquereix l'individual dones i junt amb en Decugis, que fan la parella campeona mundial, guanyen la de parelles mixtes.

Si bé quasi tots els primers llocs han sigut conquerits per estrangers, els de casa han fet esforços grans i han obtingut classificacions envejables.

Qui hi jugà amb campions de tanta fama! Moscat

ALTRES NOVES

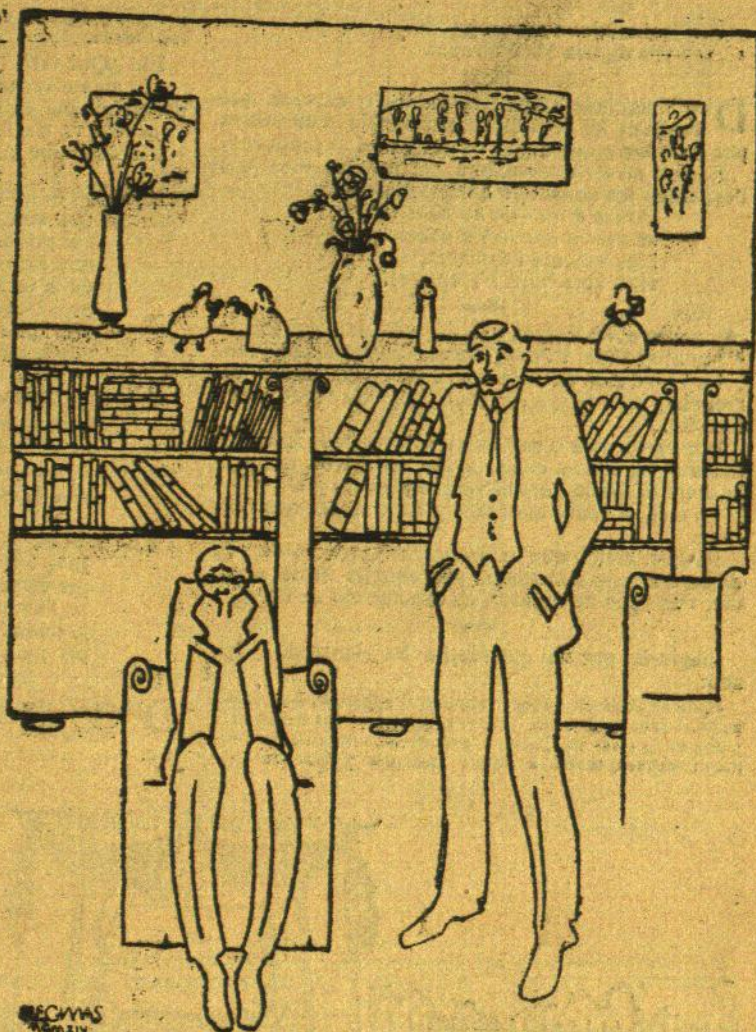
Per mal temps no s'ha fet a Madrid el partit eliminatòri del Campionat d'Espanya, entre la Gimnàstica d'allí i l'Espanya d'aquí. (Telegrama del diumenge).

CARLITUS.

■■■■ ■■■■ ■■■■

BASTONADES

Sembla que en la Junta general tinguda en la Catalana General de Crèdit s'hi mogué molt xi-barri, demanant-se explicacions d'una partida de

—Tu qu'ets home de lleis, diguem que't sembla el projecte de Mancomunitat?

—Que deu ésser molt beneficiós per Catalunya quan l'Imparcial l'ataca tant i...

350.000 pessetes gastades en el projecte de portada d'aigües del Balira.

I sembla que les explicacions no poden donar-se per la senzilla raó de que eren masses pessetes per un estudi, i... i... i...

Prou que ho saben les muntanyes per on va el Balira avall, com es cullen les castanyes; com s'inventen les patranyes, i s'arreglen les campanyes de les aigües de metall.

■■■■

En Miró i Trepai a Vilafranca va estar deliciós. Perque això d'assegurar que la República no vindrà mai, ni ha vingut pels mals camins empressos pels republicans, dona gust d'oïr-ho de llavis d'en Miró que s'ha passat la vida fent aquets camins.

Aixís en Miró i Trepai seria molt més bon hom

el mudava son cognom
l'a digué Miró atrapat.

D'en Melquiades Álvarez, val més esperar que
acabi de fer el va-i-tot, perquè va tant poc a
poc a moure's que dubto de que arribi al capdevall.
Encara no és autonomista del tot. No mes «no
l'espaten les solucions autonomistes».

Doncs a mes de no espantar-te,
es precis que te les pensis,
i les vulguis i defensis,
sino vols Miró i Tregar-te.

A veure si endevineu qui és més neutra d'aquels
quatre: Vidal i Valls, Juncal, Colominas i Millán.
I a veure quin és més amic i devor d'aquell lerrouxista dels temps de Jesucrist, que's digué Judas Iscariot.

Dic lerrouxista o radical perquè entre'ls Evangelistes hi ha dubtes de si fou de l'esquerra, ja que a la dreta de Jesús no s'hi va pas assegurar mai.

I a més, a veure quin dels quatre hi té més retellada.

Perquè, creieu que la proposició presentada a la darrera sessió municipal, per aquells setze peus, dic, vuit peus de regidor, es espatarrant de debó.

Llegiu-la, que vui que resti a les planes de L'HEREU:

«Que se acuerde haver visto con disgusto el acto realizado el sábado último, 11 del actual, por los niños asilados en la Casa de Caridad prendiendo fuego a un maniquí representando a Judas Iscariote y que de una

manera graciosa sido publicada por un diario de esta localidad».

Eh! Què tal?

El més divertit és que aquesta proposició va ser defensada per en Juncal, qui amb un dels forats que té al cos, va tractar a Judas de *personaje*.

El pensar que en Judas, vui dir, en Juncal és mestre!

Res, es veu que eren d'una mateixa família, perquè tots dos són *personajes*.

I si porten, a cabassos,
tots els nassos més llargassos
de la torba radical;
no's trobaràn pas dos nassos,
més iguals i més grossassos,
que'ls de Judas i en Juncal.

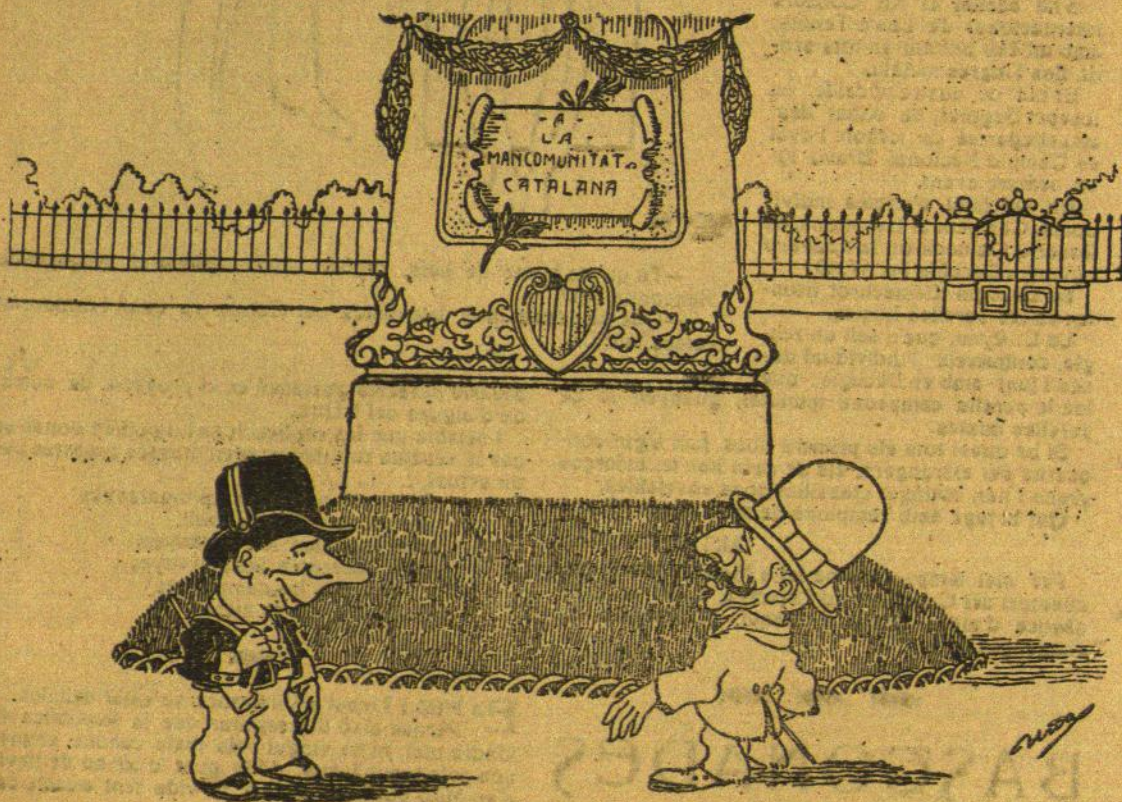
I d'en Millán i Massana ¿què'n dirém?

Doncs que en Judas i Massana
i en Millán de Keriot,
be s'assemblen amb la gana
de poguer omplir el bossoi.

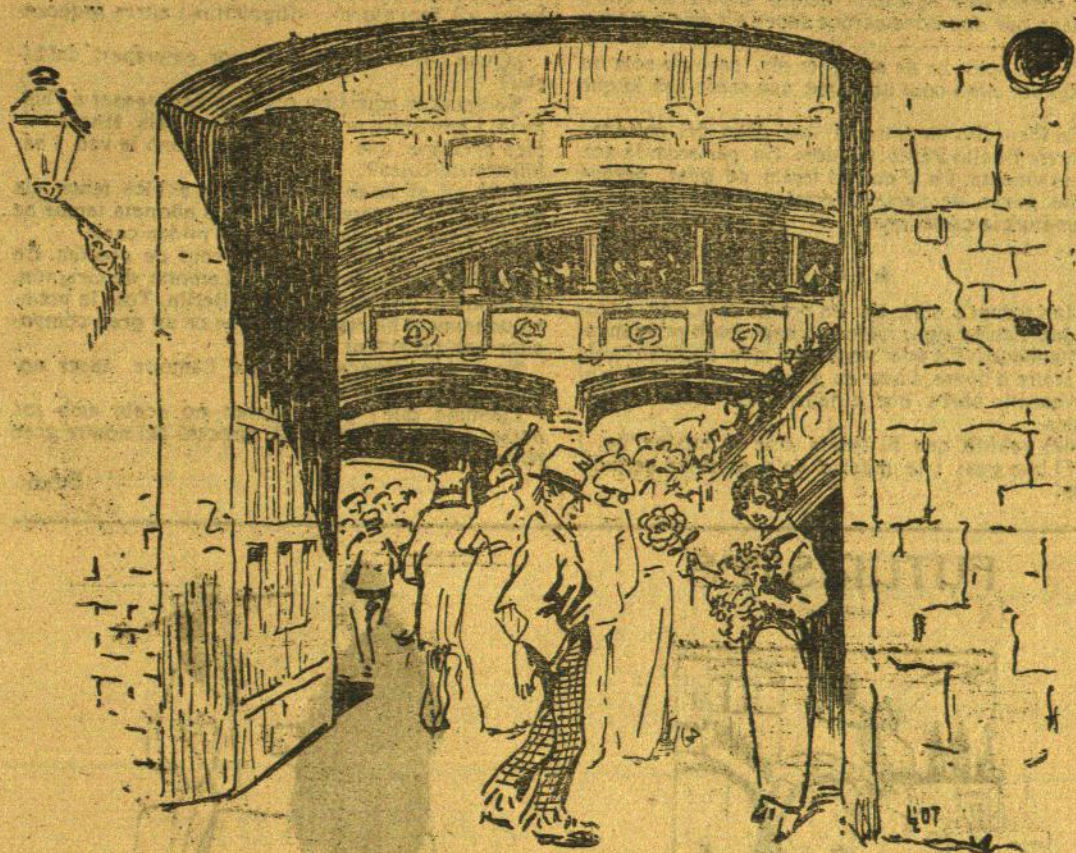
En quant en Vidal i Valls i en Colominas:

Jo'ls faria anar corrent
per carrers i places dient:
so l'amic de Judas, are;
jo també em vendria al Pare,
per trenta diners d'argent...

Doncs at, tinc de dir-ho. D'Arquebisbes com el de Tarragona n'hauríem de tenir un per a cada dia.

—Caramba, no veo la estatua.
—Com que mai l'has pogut veure.

—Vol una rosa, senyor?
—Una rosa? Més m'estimaria un arroz.

Jo beso reverentment l'anell de sa Excel·lència Il·lustríssima i el felicito per l'hermós exemple que ha donat, aprenent nostra parla, molt més aviat que un altre personatge que ns ho va prometre i no ho ha fet.

I el remercio per l'honor fet al Congrés Excursionista, presidint-lo i parlant-li en nostra estimada llengua.

I si la mort no m'atrapa,
li prometo ben formal
que, quan a mi'm facin Papa,
tinc de fer-lo Cardenal.

Magnífic Concell, el primer Concell de Ministres nostre.

Un regrapat d'hores dedicades al estudi de qüestions vitalíssimes per a Catalunya, acabat amb un acord unànim de tot lo que a nostra terra pertany.

No és estrany que l'*Imparcial* bufi contra la Mancomunitat.

El nostre Parlament, serà el fiscal mut, del que an ells els agrada. El Tribunal Suprem no tindrà que enfeinar-s'hi, ni nostres Concellers perdràn el temps fent-se la camalleta.

Ja saben doncs el perill.
Quan ells vulguin criticar
lo que'ls mostri nostre espill,
és son rostre de cunill,
no l'espill que han de trencar.

A Novetats debutarà una companyia de comedia castellana que'ns farà conèixer «La Malquerida» d'en Benavente. Veurem si és una obra tant extraordinària com volen suposar les *eminències* de Madrid.

Segons els crítics de la *coronada villa*, es una obra notabilíssima.

Cada vegada que s'estrena una obra d'aquest afortunat autor, se llencen les campanes al vol, i'ls elogis se prodiguen a dojo.

Si Shakespeare o Ibsen, haguessin nascut a Madrid, els haurien *canonitzat*.

En Ricardito Calvo, ha sigut ben acullit pel públic. En els temps actuals que en *Belmonte*, es considerat com un fenomen, no'ns estranya que en Calvo passi per bon actor. Desgraciadament pel nostre públic els anys no passen, i encara l'entusiasme els *latiguillos*.

Els actors *fonógrafos*, comprenem que agradesin als avis, que pobres, Deu els hagi perdonat, s'entusiasmaven volent representar «Guzmán el bueno» o la «La Carcajada», però no comprenem

que encara sien aplaudits actors amanerats que's pensen que son bons perque saben dir més o menys bé.

El bon actor ha de sapiguer dir, però no com un autómata, sino com un home que sent i sab lo que diu.

En Ricardito ha estrenat una obra del *miserio* i pobrete Benito Pérez Galdós. En parlarem la setmana vinenta, i a fé que ho farem de gust, perque tenim ganes de parlar d'aquest fenomen de la dramaturgia castellana.

CANTA CLAR.

Han tornat a obrir-se les portes del Liceu, encara que hauria sigut millor qu'haguessin permanescut tancades. Es una vergonya que tinguem sols un teatre d'òpera, i que en el únic que tenim, s'hi representin obres que ja haurien de estar arrecorrades.

Més valdria que hi fessin cine o putxinellis, i així'l bon gust i la música no'n surtirien perjudicats.

No fa riure que avui encare's cantin «La Sonda-bula», «Il Trovatore», «Rigoletto» i altres indecenes per l'estil.

¿Quan farem foc nou, senyor empresari del Liceu?

No veu que aquestes obres ja han passat a l'història, i han sigut prou explotades pels tenors i típles prodigis, que fan equilibris amb la veu, i habilitats ridícules?

Però així si be és veritat que'ls pobles tenen els governs que's mereixen, a certs abonats també se els hi dona la única música que poden capir.

El mestre director es italià com de costum. En canvi l'eminent mestre català Lamotte de Grignon, ha obtingut un èxit sorollós a Berlin. Tota la premsa unànimement ha regonegut que és un gran compositor i un excel·lent director.

No podria, doncs, el nostre Lamotte, ésser nomenat director del Liceu?

Llàstima que'l seu cognom no acabi amb *ini*, potser així li confiaríen la direcció del nostre gran teatre.

BEMOL.

FUTURISTES

—Don... donguim 10 cèn... cèntims de bi... carbonat.
—Oh, no; per a això hauràs d'anar a ca'l carboner.

—Aquest quadre diu que és d'en Rusiñol, i jo veig que és firmat per vostè.
—¡Oh! és perque a casa tot ho poso a nòm meu.

UN ARTISTA DE L'AVENIR

—Qué n'ha venut molts de quadros?
—No; la societat encara no'm comprén.

ENTRE CAVALLS

—Vols dir que són de seguretat aquests?

JEROGLIFIC

CATALUNYA
NA U LI TA

Em Be.

ENDEVINALLA

Soc fill de terra extranya
mes lluny d'on se pon el sol,
al qu'es sarauista alegre
i li faig dar giravolts;
refresco an aquell que's queixa
que s'ofega de calor,
escalfo an el qui tremola
de fret... i no sabs qui só?
Apa, barrina, barrina
que gaire-be ho he dit tot.

U. X. i Z.

SOLUCIONS AL NÚMERO ANTERIOR

A la xarada ràpida: Vilanova.

ENDEVINAIRES: Rafel Tarradas Català,
Joan Casanovas, Lluís Vidal, Esteve Llopart,
Miquel Cabré, Llorens Ubac.

R. P., Torelló.—Rebut postal. El número dels dipu-
tats era al preu ordinari. Lo demés està bé i es fa.

B. H., Melilla.—Rebut giro postal saldo Març, con-
forme.

J. A. L., Balaguer.—Rebut giro postal, conforme sal-
do Març.

S. J. C., Cassà.—Rebut pessetes 4'55. Conforme.

P. C., Moyà.—Cobrat saldo Març pessetes 3'20.

Sir., Ciutat.—Vagi escrivint, que amb el temps arri-
varà a fer-ho bé.

J. T.—Compimeixis un xic, que la direcció la por-
tem nosaltres. Vostè dibuixi bé.

Cucurutxo.—Rebut dibuixos, esperi torn.

G. P.—Mercés per la propaganda que'ns fa. L'article
de vostè anirà retocant-lo un xic.

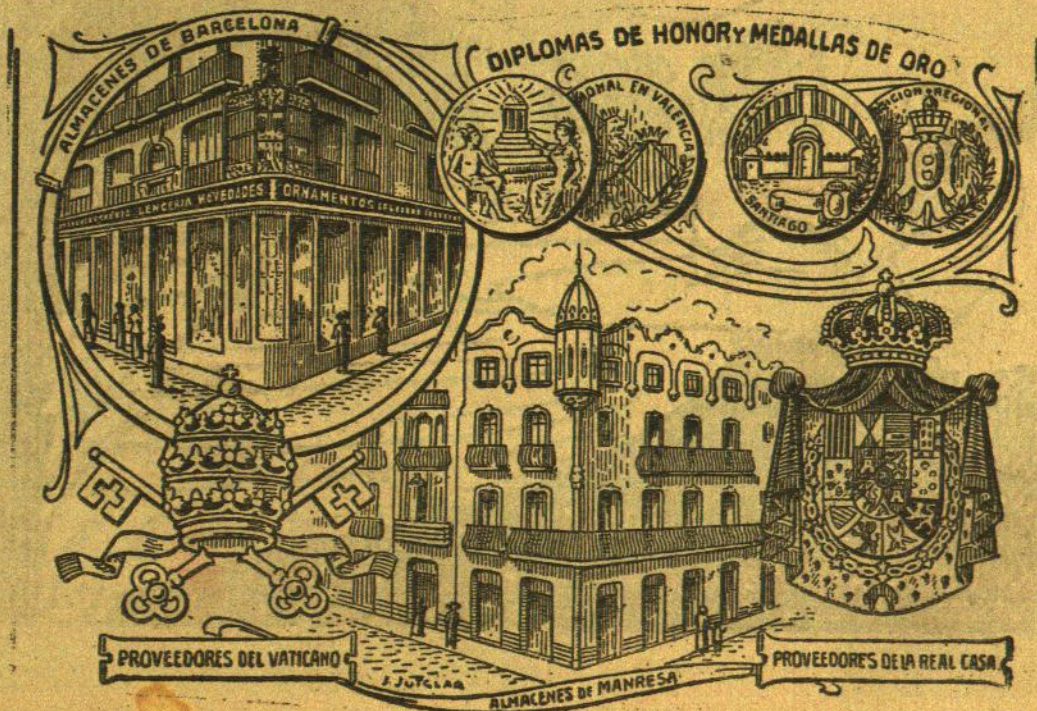
Imp. CATALONIA. — Passatge del Pont de la Parra, 6

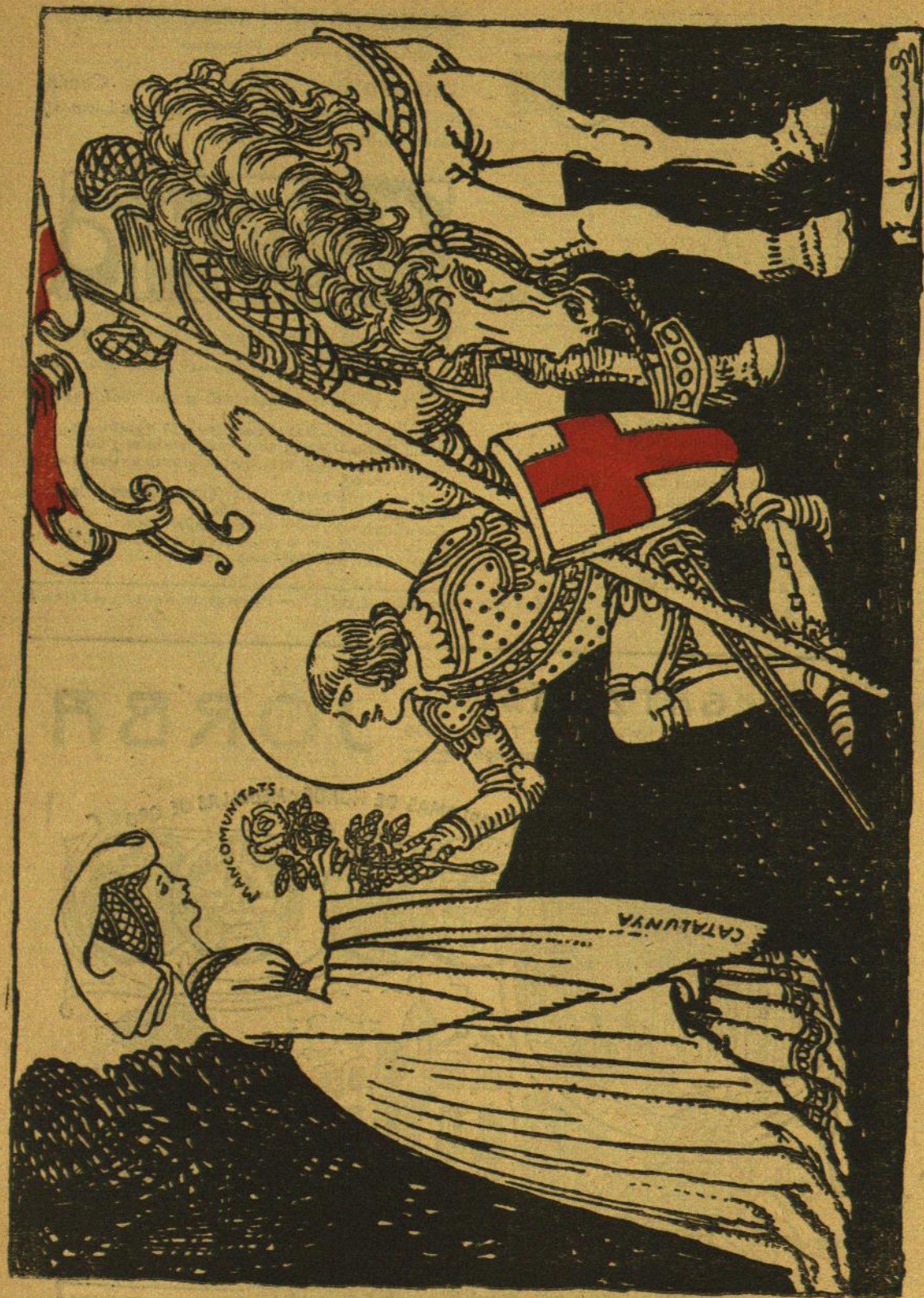
MAGATZEMS

BARCELONA: Call, 13 y 15. — Teléfon 1676

MANRESA: Born y Sant Domingo

JORBA

Catalunya —Aquest és el millor present que podries fer-me, Jordi!